

แนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

Guidelines of Sustainable waste management in Khuanlang Municipality, Hatyai district, Songkhla province.

สมบูรณ์ ปัญญาธนกร^{1*}, อภิวัฒน์ สมาริ² และวิวัฒน์ ฤทธิมา³

Somboon Phanyatanakorn^{1*}, Apiwat Samarti² and Wiwat Ritima³

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท, หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการ (การปกครองท้องถิ่น), วิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา, มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹ Graduate student, Department of Master of Public Administration, Faculty of Management (Local Government), Management for Development College Thaksin University.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำวิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา, มหาวิทยาลัยทักษิณ

² Assistant professor Dr., Management for Development College, Thaksin University.

³ ดร., อาจารย์ประจำวิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา, มหาวิทยาลัยทักษิณ

³ Dr., Management for Development College, Thaksin University.

* Corresponding author, E-mail: sukon.tong70@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านการลดปริมาณขยะ ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลังและด้านปัญหาในการบริหารจัดการขยะ 2) เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการขยะของประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 45,858 คน ได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยการใชสูตรของ Taro Yamane ซึ่งจะได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 396 คน และใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t - test และการทดสอบค่า F - test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากในทุกด้าน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ อาชีพและระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาล

เมื่อควนลังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และประชาชนที่มีเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลังไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: แนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the people' opinion towards the sustainable waste management in Khuanlang Municipality, Hatyai district, Songkhla province, in the aspects of reducing waste, waste management and the problems of waste management 2) to compare the guidelines of waste management in Khuanlang Municipality, Hatyai district, Songkhla province which classified to gender, status, age, educational level, occupation, monthly income and duration of residence and 3) to study the problems of people on waste management in Khuanlang Municipality, Hatyai district, Songkhla province. This is a quantitative research. The population was 45,858 people who have the right to vote in an election in Khuanlang Municipality, Hatyai district, Songkhla province. The sample size of 396 people was allocated by the Taro Yamane theory. The data was collected by the interview form and quantitative analysis. The data were analyzed using descriptive statistics included percentage, mean, standard deviation, t-test, f-test, One-Way ANOVA and Least Significant Difference: LSD.

The research results were as follows the people' opinion towards the guidelines of waste management in Khuanlang Municipality, Hatyai district, Songkhla province, the overall was at the highest level. Comparing the people' opinion towards the guidelines of waste management of Khuanlang Municipality, Hatyai district, Songkhla province, whose different personal factors; age, occupation and duration of residence was significantly different at 0.5 level. And the people, whose different personal factors; gender, status, educational level and monthly income, was no statistically significance difference at 0.5 levels.

Keyword: Guidelines of Sustainable waste management

บทนำ

จังหวัดสงขลา ถูกกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายระยะเร่งด่วน (6 เดือน) ให้มีการนำร่องรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย เนื่องจากมีปริมาณขยะสะสมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูงสุดจำนวน 2,471,840 ตัน ส่งผลให้เป็นจังหวัดสกปรกด้านการจัดการขยะมูลฝอยและมีปริมาณขยะสะสมลำดับ 1 ของประเทศ (แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสงขลา ระยะ 5 ปี, 2558) ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการเผาไหม้ขยะมูลฝอย การปนเปื้อนของน้ำชะขยะมูลฝอยไหลลงสู่แหล่งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ปัญหากลิ่นเหม็นและพาหะนำโรคส่งผลกระทบต่อชุมชนและประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงทำให้มีการร้องเรียนของประชาชนเป็นประจำ ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไข

ปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดสงขลาให้ถูกวิธีและป้องกันผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นและเพื่อให้การดำเนินงานตาม Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับเทศบาลเมืองควนลังมีพื้นที่รับผิดชอบประมาณ 66.76 ตารางกิโลเมตร หรือ 41,725 ไร่ มีจำนวน 6 หมู่บ้าน ประชากรทั้งสิ้น 45,858 คน มีจำนวนครัวเรือน 23,377 ครัวเรือน (สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองควนลัง, 2561) มีการดำเนินการในการบริหารจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลด้วยวิธีการผสมผสานระหว่างวิธีการฝังกลบ โดยเทขยะบนพื้นดินแล้วฝังกลบ และวิธีการขุดหลุมสำหรับทิ้งขยะ โดยขุดหลุมสำหรับทิ้งขยะแล้วฝังกลบ เทศบาลเมืองควนลังมีพื้นที่สำหรับการกำจัดขยะ จำนวน 2 แปลง คือ แปลงที่ 1 มีพื้นที่ 8 ไร่ 3 งาน 93 ตารางวา และแปลงที่ 2 มีพื้นที่ 3 ไร่ 84 ⁹/₁₀ ตารางวา ซึ่งนอกจากการกำจัดด้วยวิธีการฝังกลบและวิธีการขุดหลุมสำหรับทิ้งขยะ ในภายหลังได้มีการทำบันทึกข้อตกลงระหว่างเทศบาลเมืองควนลัง เทศบาลนครหาดใหญ่และบริษัท จีเดค จำกัด เพื่อนำขยะมาผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้า แต่เนื่องจากระบบการดำเนินงานของบริษัทฯ ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้เทศบาลเมืองควนลังต้องมีการเตรียมพื้นที่สำหรับกำจัดขยะมูลฝอยสำรองเพื่อใช้สำหรับการรองรับปริมาณขยะที่มีการเก็บขนทุกวันด้วยเช่นกัน

การเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะในเทศบาลเมืองควนลังส่งผลกระทบต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง โดยมีสาเหตุและปัจจัย ดังต่อไปนี้

1. อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากร ซึ่งมีผลมาจากการขยายตัวของชุมชน โดยสภาพพื้นที่เทศบาลเมืองควนลังในปัจจุบันนี้จะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย บริษัท ห้างร้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ส่งผลทำให้ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นตามลำดับ

2. การขยายตัวทางเศรษฐกิจในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลังที่มีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น โครงการบ้านจัดสรร การขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ ส่งผลกระทบทำให้มีปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้น

3. โรงงานกำจัดขยะ (บริษัท จีเดค จำกัด) ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเทศบาลนครหาดใหญ่ แต่มีสถานที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองควนลังซึ่งเป็นสถานที่ในการกำจัดขยะที่มาจากการจัดเก็บรวบรวมของเทศบาลนครหาดใหญ่ทั้งหมด เทศบาลเมืองควนลังจึงได้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างเทศบาลเมืองควนลัง เทศบาลนครหาดใหญ่และบริษัท จีเดค จำกัด ในการบริหารจัดการขยะที่มีอยู่และเก็บรวบรวมในทุกวันมาผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้า ซึ่งภายหลังระบบการทำงานของเครื่องจักรไม่สามารถดำเนินการในการกำจัดขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีขยะตกค้างเพื่อรอการกำจัดขยะเข้าสู่ระบบจำนวนมาก รวมทั้งระบบการเดินเครื่องของโรงงานดังกล่าวได้ก่อให้เกิดปัญหาและส่งผลกระทบต่อประชาชนในชุมชน องค์กรและหน่วยงานต่างๆ พื้นที่ใกล้เคียงที่อยู่ในบริเวณรัศมีของโรงงานกำจัดขยะ เช่น เสียง กลิ่นเหม็น คิว้น ฝุ่นละออง เป็นต้น ทำให้มีการร้องเรียนมายังเทศบาลเมืองควนลังที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งเทศบาลเมืองควนลังได้ส่งข้อมูลไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา นายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่ ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัดสงขลา เพื่อหาแนวทางในการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่อไป

4. พื้นที่สำหรับกำจัดขยะของเทศบาลเมืองควนลังในปัจจุบันมีไม่เพียงพอในการรองรับปริมาณขยะที่จะเกิดขึ้นในอนาคตระยะยาวได้ เนื่องจากพื้นที่ในการฝังกลบขยะมีจำนวนน้อยลงแต่ปริมาณขยะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

5. ระบบการคัดแยกขยะครัวเรือนในเทศบาลเมืองควนลังมีส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง เนื่องจากสภาพพื้นที่ชุมชนของเทศบาลเมืองควนลังที่มีทั้งเขตชุมชนเมืองและชุมชนดั้งเดิมจะมีแนวคิดและวิธีการจัดการขยะแตกต่างกัน รวมทั้งหากมีการคัดแยกขยะนั้น การเก็บรวบรวมขยะเพื่อนำไปกำจัดนั้นทำได้ยากยิ่งขึ้นเพราะเทศบาลเมืองควนลังจะต้องเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานแบบค่อยเป็น ค่อยไป เพื่อสอดแทรกให้ประชาชนในชุมชนเข้าใจ ยอมรับและลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนในชุมชนต่อไป

จากสาเหตุและปัจจัยต่างๆ ที่ได้กล่าวมาในช่วงต้นนั้น การที่ขยะมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นนั้นการจับเก็บหรือการจัดการขยะไม่สามารถรับมือกับจำนวนหรือปริมาณขยะที่ตกค้าง ทำให้ขยะเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ การบริหารจัดการขยะจึงเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องการแก้ไข รวมทั้งปัญหาของขยะที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยตรงทั้งในเขตชุมชนเมืองและชนบท ซึ่งทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความตระหนักในการบริหารจัดการขยะจะต้องอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะ และการปลูกจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในชุมชน โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนแต่ละชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการขยะ เพื่อให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้และเกิดจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบร่วมกันในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยเริ่มจากการให้ประชาชนในชุมชนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะอย่างเป็นระบบเพื่อรองรับปัญหาขยะที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกวัน แต่การจัดการขยะที่ครบวงจรนั้นมีต้นทุนสูงมาก ซึ่งประชาชนในชุมชนจึงต้องมีความตระหนักในการลดปริมาณขยะมากกว่าการพึ่งพาการกำจัดขยะจากภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว การรณรงค์ให้ประชาชนในชุมชนเห็นการเปลี่ยนแปลงในเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาขยะทั้งในปัจจุบันและอนาคต มาร่วมกันคิดหาวิธีการและแนวทางในการแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการขยะเพื่อเลือกแนวทางที่เป็นรูปธรรมที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุด ซึ่งกระบวนการที่ทำให้ประชาชนในชุมชนเห็นคุณค่าและเกิดจิตสำนึกในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและร่วมด้วยช่วยกันในการบริหารจัดการขยะในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ให้เหลือน้อยที่สุด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ว่าประชาชนในพื้นที่ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการขยะเพื่อให้เกิดความยั่งยืนเป็นเช่นไร เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการบริหารงานเกี่ยวกับการจัดการขยะและแก้ไขปัญหาขยะที่มีอยู่ในชุมชนทั้ง 41 ชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองควนลังในอนาคตได้อย่างแท้จริงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่ของเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านการลดปริมาณขยะ ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง และด้านปัญหาในการบริหารจัดการขยะ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
3. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการขยะของประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงแนวทางการบริหารจัดการขยะเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการแก้ปัญหาขยะที่เกิดขึ้น
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาในการบริหารจัดการขยะและผลกระทบที่เกิดจากการจัดการขยะ
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการขยะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากประชาชนในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 6 หมู่บ้าน มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น 45,858 คน (สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองควนลัง, 2561)
กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย มีการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 95% ความคลาดเคลื่อน 0.05 % มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน
2. ขอบเขตด้านตัวแปร
ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้แก่
ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในพื้นที่
ตัวแปรตาม คือ แนวทางการบริหารจัดการขยะ ประกอบด้วย ด้านการลดปริมาณขยะ ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง และด้านปัญหาในการบริหารจัดการขยะ
3. ขอบเขตด้านพื้นที่
ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา
ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม 2561 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2561

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน
6. ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน
7. ประชาชนที่มีระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

แนวคิดการบริหารจัดการ

การบริหาร (Administration) มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน “Administatrae” หมายถึงช่วยเหลือ (Assist) หรืออำนวยความสะดวก (Direct) การบริหารมีความสัมพันธ์หรือมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “Minister” ซึ่งหมายถึง การรับใช้หรือผู้รับใช้ หรือผู้รับใช้รัฐ คือ รัฐมนตรี สำหรับความหมายดั้งเดิมของคำว่า Administer หมายถึง การติดตามดูแลสิ่งต่างๆ (พะยอม วงศ์สารศรี, 2542)

การจัดการ (Management) นิยมใช้ในภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อมุ่งแสวงหากำไรหรือกำไรสูงสุด สำหรับผลประโยชน์ที่จะตกแก่สาธารณะถือเป็นวัตถุประสงค์รองหรือเป็นผลพลอยได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงแตกต่างจากวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงานภาครัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการสาธารณะทั้งหลายแก่ประชาชน การบริหารภาครัฐทุกวันนี้หรืออาจเรียกว่า การบริหารจัดการ (management administration) เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจมากขึ้น เช่น การนำแนวคิดผู้บริหารสูงสุด หรือ ซีอีโอ (CEO) มาปรับใช้ในวงราชการ การบริหารราชการด้วยความรวดเร็ว การลดพิธีการที่ไม่จำเป็น การลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ และการจูงใจด้วยการให้รางวัลตอบแทน เป็นต้น (สุนีย์ มัลลิกะมาลย์, 2543)

แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการขยะ

กรมควบคุมมลพิษ (2547) ได้เสนอแนะการปรับปรุงด้านองค์การบริหารจัดการมูลฝอย โดยเสนอแนวทางการลงทุนและบริหารการจัดการมูลฝอยที่มีนิยามใช้มี 4 วิธี ได้แก่

1. หน่วยราชการส่วนท้องถิ่นลงทุนและบริหารกิจการเองทุกขั้นตอนด้วยตนเองตั้งแต่การลงทุน การบริหาร การจัดหาบุคลากร รวมทั้งการจัดเก็บรวบรวมและการกำจัดมูลฝอย ซึ่งท้องถิ่นสามารถดำเนินการโดยลำพังหรือจะร่วมกับท้องถิ่นอื่นๆ ก็ได้
2. หน่วยราชการส่วนท้องถิ่นลงทุน และให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หมวด 3 การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย มาตราที่ 18, 19 และ 20 ภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่นหรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยนั้นซึ่งสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ เช่น

2.1 การว่าจ้าง (Contract Out) หมายถึง ท้องถิ่นว่าจ้างให้เอกชนเข้ามาดำเนินการเก็บและ/หรือกำจัดมูลฝอย โดยจ่ายค่าจ้างเป็นการเหมาหรือจ่ายตามหน่วยของงานที่ทำ เช่น คิดค่าจ้างต่อหน่วยน้ำหนักหรือปริมาตรของมูลฝอยที่จัดเก็บและ/หรือกำจัดได้จริงซึ่งทั้งสองกรณีมีข้อดี – ข้อเสีย แตกต่างกัน

2.2 การให้สัมปทาน (Franchise) หมายถึง ท้องถิ่นเป็นเจ้าของโครงการลงทุนทำกิจกรรมเก็บขนหรือกำจัดมูลฝอย และมอบหมายให้เอกชนมีสัมปทาน หรือสิทธิบริหารหรือดำเนินการเก็บและ/หรือกำจัดมูลฝอยที่จัดเก็บในพื้นที่รับผิดชอบของตนได้โดยเอกชนสามารถเลือกเก็บค่าบริการจากประชาชนได้ในอัตราที่ไม่เกินกว่าท้องถิ่นกำหนดให้และเอกชนจะต้องจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ท้องถิ่นเป็นรายปีหรือรายเดือน ตามแต่จะตกลงกัน

3. เอกชนลงทุนและบริหารกิจการเอง วิธีนี้เอกชนสามารถเรียกเก็บค่าบริการได้แต่จะต้องติดต่อหาผู้ใช้บริการเอง ซึ่งผู้ใช้บริการอาจเป็นประชาชนทั่วไปหรือเป็นหน่วยราชการท้องถิ่นหรือหน่วยราชการอื่นก็ได้

4. หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชนร่วมลงทุนและบริหารกิจการโดยการจัดตั้งบริษัทจำกัด นโยบายเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทยได้มีแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540-2559 ได้กำหนดนโยบายการป้องกันและขจัดมลพิษจากมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ไว้ดังนี้

4.1 ควบคุมการผลิตขยะมูลฝอยของประชาชน

4.2 สนับสนุนงบประมาณ บุคลากร และวิชาการแก่ท้องถิ่นเพื่อให้มีการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร ตั้งแต่การเก็บ การคัดแยก การขนส่ง การนำกลับมาใช้ประโยชน์และการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

4.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความร่วมมือกันในการจัดการขยะมูลฝอยโดยมุ่งเน้นรูปแบบศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนรวม

4.4 สนับสนุนให้มีกฎระเบียบและเกณฑ์การจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ

4.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยมากขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุพัตรา คุโพนทอง (2553) ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลโพธิ์พิสัย อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า

1. ประชาชนโดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ด้านการจัดการขยะมูลฝอย ณ แหล่งที่เกิด ด้านการเก็บรวบรวมและการขนส่ง และด้านการกำจัดขั้นสุดท้ายอยู่ในระดับมาก และประชาชนมีความคิดเห็นด้านการทิ้งขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง

2. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์พิสัย โดยรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) แต่ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยโดยรวมและรายด้าน 1-2 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุรศักดิ์ โอสถิตพร (2550) ได้ศึกษา รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

1. แนวคิดและวิธีการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีวิธีการลดขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนตามหลักการของ 5R ในระดับมากซึ่งมีการทำมาโดยตลอด โดยวิธีการใช้มากที่สุดคือ การเลือกซื้อของจะพยายามเลือกซื้อของที่มีคุณภาพที่ดี ใช้ได้นานและสามารถซ่อมแซมใหม่ได้

2. รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับเทศบาลดอยสะเก็ดในความคิดเห็นของประชาชนให้ความเห็นว่า เทศบาลตำบลดอยสะเก็ดควรให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง อาทิ การจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกในการกำจัดขยะมูลฝอย ส่วนผู้บริหารเทศบาลให้ความเห็นว่า วิธีการจัดเก็บควรจัดหารถเก็บขยะที่ปัดมิดชิดมากกว่านี้ ซึ่งจะสามารถลดกลิ่นรบกวนชาวบ้านได้ และควรปรับปรุงที่รองรับถังเก็บขยะของครัวเรือนต่างๆ เพื่อป้องกันสุนัขคุ้ยเขี่ย ควรมีการส่งเสริมและรณรงค์ให้ประชาชนมีการคัดแยกขยะก่อนนำมาทิ้ง วิธีการกำจัด พบว่า เทศบาลตำบลดอยสะเก็ดควรสร้างเตาเผาขยะ หรือหาแหล่งฝังกลบโดยขอความร่วมมือหรือประสานงานกับท้องถิ่นที่อยู่ใกล้เคียงที่มีการฝังกลบที่เหมาะสม

3. แนวทางการประสานความร่วมมือระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นต่างๆ และประชาชนในการจัดการปัญหาขยะ ผู้บริหารเทศบาลให้ความเห็นว่าต้องมีการบูรณาการร่วมกันเพื่อประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะในเขตตำบลดอยสะเก็ด ทั้งนี้เพราะขยะเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายควรมีการร่วมมือปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่น ซึ่งแต่ละแห่งจะมีปัญหาที่แตกต่างกันออกไป ด้านประชาชนให้ความเห็นว่า เทศบาลตำบลดอยสะเก็ดควรหาแนวทางประสานความร่วมมือทุกภาคส่วนแบบมีส่วนร่วม โดยมีการวางแผนในส่วนของการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยทั้งระบบ ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาสภาพปัญหา การวางแผนการแก้ไขปัญหาและการกำจัดขยะ การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการขยะมูลฝอย ทั้งนี้ต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่เทศบาลตำบลดอยสะเก็ด

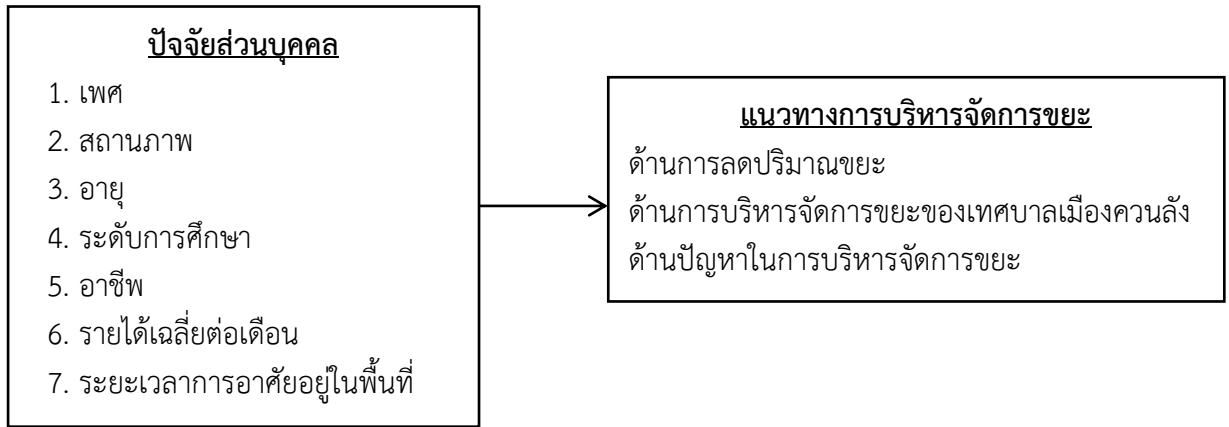
4. ประชาชนในเขตเทศบาลดอยสะเก็ดมีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักการจัดการขยะ 5R ในระดับมาก

สุกฤษฎีพงษ์ วจเจติย์ (2551) ศึกษาเรื่องการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในเขตตำบลศาลาด่าน อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ พบว่า ปัญหาโดยตรงที่ประชาชนได้รับ ได้แก่ กลิ่นเหม็น แมลงวันรบกวนทัศนียภาพของเมืองท่องเที่ยวขาดความสวยงามและความเป็นระเบียบเรียบร้อย จึงมีการดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยด้วยวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนนำมาทิ้งและการตั้งจุดรับซื้อขยะรีไซเคิลในหมู่บ้าน พบว่า ปริมาณขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดในครัวเรือนเฉลี่ยลดลง ปัจจัยที่มีผลให้ขยะมูลฝอยในครัวเรือนเปลี่ยนแปลงมีดังนี้ พฤติกรรมความร่วมมือของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิด การใช้รูปแบบทางสังคมที่เหมาะสมกับพื้นที่มาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอย คือ การคัดแยกขยะมูลฝอยและการจัดตั้งกลุ่มรับซื้อขยะรีไซเคิล การสนับสนุนของ อบต. ด้านการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การให้คำแนะนำและความรู้ประชาชน การเป็นแบบอย่างให้กับประชาชน การมีกลไกเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนโดยจัดตั้งกลุ่มแกนนำขึ้นในชุมชน ปัจจัยดังกล่าวทำให้ปริมาณขยะโดยภาพรวมลดลง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีจำนวน 6 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 45,858 คน (สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองควนลัง, 2561)

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย มีการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยการ ใช้สูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 95% ความคลาดเคลื่อน 0.05 % มีจำนวน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำข้อมูลนั้นมาวิเคราะห์ในครั้งนี้ โดยใช้ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบข้อมูลทั่วไป จำนวน 7 ข้อโดยให้เลือกตอบ ในช่องที่กำหนด

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน พื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 29 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน พื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง

3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยนำแบบสอบถามไปให้โดยตรงด้วยตนเอง พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม และให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ทำแบบสอบถามอย่างอิสระ เพื่อให้นำมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้วิธีการประมวลผลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้วิธีแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) โดยค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย เพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน ในแบบสอบถามตอนที่ 2

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ นำมาเสนอในรูปแบบของการบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน พื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอกงหรา จังหวัดสงขลา ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน จากกลุ่มตัวอย่างและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows โดยการเสนอรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า แนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอกงหรา จังหวัดสงขลา ปรากฏผลดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 73.7 และเพศชาย จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3

2. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 64.9 รองลงมาคือ สถานภาพโสด จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 98

3. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมาคือ 41 – 50 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1

4. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2

5. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7

6. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 รองลงมาคือ มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0

7. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 62.6 รองลงมาคือ ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ 11 – 20 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0

การวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอกงหรา จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย ด้านการลดปริมาณขยะ ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลังและด้านปัญหาในการบริหารจัดการขยะ ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยวิเคราะห์ทั้งภาพรวมและวิเคราะห์รายข้อ ด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอกาบัง จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน

ที่	แนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	ด้านการลดปริมาณขยะ	4.06	.915	มาก
2	ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง	3.68	1.045	มาก
3	ด้านปัญหาในการบริหารจัดการขยะ	3.67	.978	มาก
	ภาพรวม	3.80	.979	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการขยะ พื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอกาบัง จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .979) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการลดปริมาณขยะมีค่าเฉลี่ยในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = .915) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 1.045) และด้านปัญหาในการบริหารจัดการขยะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = .978)

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอกาบัง จังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอกาบัง จังหวัดสงขลา ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig. = 0.728) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการลดปริมาณขยะ (Sig. = 0.396) ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง (Sig. = 0.192) และด้านปัญหาในการบริหารจัดการขยะ (Sig. = 0.507) ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจาก Sig. มีค่ามากกว่า 0.05

จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.921) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการลดปริมาณขยะ (Sig. = 0.705) ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง (Sig. = 0.747) และด้านปัญหาในการบริหารจัดการขยะ (Sig. = 0.897) ที่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจาก Sig. มีค่ามากกว่า 0.05

จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.017) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการลดปริมาณขยะ (Sig. = 0.538) และด้านปัญหาในการบริหารจัดการขยะ (Sig. = 0.067) ประชาชนมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เนื่องจาก Sig. มีค่ามากกว่า 0.05

จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.209) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการลดปริมาณขยะ (Sig. = 0.211) ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง (Sig. = 0.159) และด้านปัญหาในการบริหารจัดการขยะ (Sig. = 0.394) ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจาก Sig. มีค่ามากกว่า 0.05

จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและทุกด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.000) เนื่องจาก Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการลดปริมาณขยะ ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig. = 0.003) ด้านการบริหารจัดการขยะและด้านปัญหาการบริหารจัดการขยะ ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig. = 0.000) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.678) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการลดปริมาณขยะ (Sig. = 0.530) ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง (Sig. = 0.333) และด้านปัญหาในการบริหารจัดการขยะ (Sig. = 0.364) ไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก Sig. มีค่ามากกว่า 0.05

จำแนกตามระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.013) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง ประชาชนมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.627) ส่วนด้านการลดปริมาณขยะ ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig. = 0.027) ทางสถิติที่ 0.05 (Sig. = 0.000)

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผล

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 73.7 เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 64.9 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 เมื่อจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 และเมื่อจำแนกตามระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ พบว่า ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 62.6

2. ข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 ด้านการลดปริมาณขยะ พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (4.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการบำรุงรักษาอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้สามารถใช้งานได้ยาวนานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (4.25) รองลงมาคือ การหลีกเลี่ยงสิ่งของหรือเครื่องใช้ที่ก่อให้เกิดมลพิษ (4.19) การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้งานมากกว่า 1 ครั้ง (4.17) การซ่อมแซมเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ ให้กลับมาใช้ประโยชน์ได้อีก (4.15) คริวเรือนมีการลดใช้สินค้าฟุ่มเฟือย (4.09) มีการเลือกใช้สินค้าที่มีอายุการใช้งานยาวนาน (4.05) มีการเลือกใช้สินค้าที่มีคุณภาพ มีหีบบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับธรรมชาติและใช้ภาชนะ เช่น ปิ่นโต จานและกล่องใส่อาหารแทนการใช้ถุงพลาสติก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (4.02) และการนำขยะอินทรีย์ (เศษอาหาร) เพื่อทำปุ๋ยหมัก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (3.86) ตามลำดับ

2.2 ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเก็บรวบรวมขยะในแต่ละวันทำให้ไม่มีขยะตกค้างในชุมชน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (3.96) รองลงมาคือ เทศบาลเมืองควนลังมีรถที่ใช้สำหรับการเก็บและขนขยะที่เพียงพอและเหมาะสม (3.90) ความเหมาะสมของตำแหน่งหรือจุดบริเวณที่จัดตั้งภาชนะรองรับขยะและความเหมาะสมของช่วงเวลาการเก็บรวบรวมขยะในแต่ละวัน มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน (3.84) เทศบาลเมืองควนลังควรเก็บขยะเวลาเข้ามืด (3.73) การจัดการขยะโดยการนำมาผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้าเป็นวิธีการที่เหมาะสม (การเผา) (3.72) และการจัดการขยะเป็นหน้าที่ของเทศบาลเมืองควนลังโดยตรงเพียงฝ่ายเดียว มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (2.87) ตามลำดับ

2.3 ด้านปัญหาการบริหารจัดการขยะ พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เทศบาลเมืองควนลังมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะในครัวเรือนให้ถูกสุขลักษณะมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (3.78) รองลงมาคือ การจัดการโดยการนำมาผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้า (การเผา) ทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (3.73) เทศบาลเมืองควนลังได้มีการประชาสัมพันธ์และรณรงค์เกี่ยวกับการลดปริมาณขยะในครัวเรือน (3.72) การจัดการขยะโดยการฝังกลบทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (3.70) ปัญหาขยะที่เกิดขึ้นมาจากชุมชนนอกพื้นที่ตำบลควนลัง (3.69) ปัญหาขยะที่เกิดขึ้นมาจากชุมชนในพื้นที่ตำบลควนลัง (3.61) ผลกระทบจากการจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (3.48) ตามลำดับ

สรุป แนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการลดปริมาณขยะมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (4.06) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง (3.68) และด้านปัญหาในการบริหารจัดการขยะ (3.67) ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและในแต่ละด้านที่ไม่แตกต่างกัน

3.2 ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและในแต่ละด้านที่ไม่แตกต่างกัน

3.3 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการลดปริมาณขยะและด้านปัญหาในการบริหารจัดการขยะ ประชาชนมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

3.4 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านที่ไม่แตกต่างกัน

3.5 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกัน

3.6 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอกหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.7 ประชาชนที่มีระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอกหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและด้านการลดปริมาณขยะและด้านปัญหาการบริหารจัดการขยะแตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง ประชาชนที่มีระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกันมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษา แนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอกหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ทราบในเบื้องต้นว่าประชาชนในพื้นที่ทราบถึงปัญหาขยะที่นับวันจะมีปริมาณที่มากขึ้น และได้สังเกตเห็นว่าจะจะเป็นปัญหาต่อไปที่จะต้องได้รับการแก้ไขกันอีกยาวนาน ซึ่งผลการวิจัยพอจะอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าผู้หญิงที่สถานะสมรสและมีอายุ 56 ปีขึ้นไป และมีระดับการศึกษาที่อยู่ในระดับสูงและยังเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลควนลังเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน เป็นกลุ่มที่รับรู้รับทราบและสนใจในปัญหาขยะมากกว่ากลุ่มอื่นๆ โดยกลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จะเป็นกลุ่มที่อาจได้รับผลกระทบจากปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ ซึ่งจะสอดคล้องกับการวิจัยของ ฐฐาภพ ยมจินดา (2550) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย พบว่า ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลังจะเห็นได้ว่าประชาชนยังให้ความสำคัญกับการลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้น โดยมีแนวทางของการจำกัดขยะในลักษณะการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้งานได้มากกว่าหนึ่งครั้ง เลือกผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดี และมีการซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องใช้อุปกรณ์ในบ้านเพื่อเป็นการยืดอายุการใช้งานให้ใช้ได้นานขึ้น และเน้นผลิตภัณฑ์ สิ่งของที่ใช้ไม่ให้เกิดผลร้ายต่อสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ และยังสังเกตเห็นความสำคัญในการร่วมมือหรือการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐ (เทศบาล) ประชาชน และเอกชน ในการที่จะช่วยกันบริหารจัดการขยะและวิธีการต่าง ๆ ตลอดถึงการรณรงค์ หรือการจัดโครงการที่ส่งเสริมในเรื่องการบริหารจัดการขยะ โดยมีของรางวัลเพื่อให้เป็นสิ่งจูงใจให้ประชาชนจัดการกับขยะ แต่หน้าที่ในการจัดเก็บหรือจัดหาภาชนะรองรับขยะส่วนใหญ่ให้มีความคิดเห็นว่าเป็นหน้าที่ของเทศบาลเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งผลการวิจัยด้านนี้จะสอดคล้องกับการวิจัยของ สุรศักดิ์ โอสถิตพร (2550) ที่ได้ศึกษารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด ที่พบว่า แนวคิดและวิธีการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีวิธีการลดขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนตามหลักการของ 5R ในระดับมากซึ่งมีการทำมาโดยตลอด โดยวิธีการใช้มากที่สุด คือ การเลือกซื้อของจะพยายามเลือกซื้อของที่มีคุณภาพที่ดีให้ได้นาน และสามารถซ่อมแซมใหม่ได้รวมทั้งแนวทางการประสานความร่วมมือระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ และประชาชนในการ

จัดการปัญหาขยะ ทั้งนี้เพราะขยะเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายควรร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาและการแยกบทย่อยในการจัดเก็บให้เทศบาลตำบลดอยสะเก็ดรับผิดชอบ และให้ห้องปฏิบัติการส่วนจังหวัดเป็นฝ่ายรับผิดชอบในการกำจัดขยะ โดยมีส่วนกลางเป็นผู้ให้การสนับสนุนด้านวิชาการและงบประมาณยังไม่มี ความเหมาะสม

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการลดปริมาณขยะ พบว่า ปัจจัยด้านอาชีพและระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านเพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประชาชนมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

3.2 ด้านการบริหารจัดการขยะของเทศบาลเมืองควนลัง พบว่า ปัจจัยด้านอายุและอาชีพ ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ ประชาชนมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

3.3 ด้านปัญหาการบริหารจัดการขยะ พบว่า ปัจจัยด้านอาชีพและระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านเพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประชาชนมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

ซึ่งจากการศึกษาจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา คูโพนทอง (2553) ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลโพธิ์พิสัย อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ซึ่งศึกษาพบว่า ประชาชนโดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ด้านการจัดการขยะมูลฝอย ณ แหล่งที่เกิด ด้านการเก็บรวบรวมและการขนส่ง และด้านการกำจัดขั้นสุดท้ายอยู่ในระดับมาก และประชาชนมีความคิดเห็นด้านการทิ้งขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความแตกต่างของเพศ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลโดยรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยโดยรวมและรายด้าน 1 – 2 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า

1. ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจและความตระหนักถึงปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในปัจจุบันของเทศบาลเมืองควนลัง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องปริมาณขยะที่เพิ่มมากขึ้นตามบริบทของสภาพพื้นที่ สาเหตุหรือที่มาของการเกิดขยะ ตลอดจนการเข้าใจและรู้ถึงวิธีการกำจัดขยะหรือลดปริมาณขยะ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นแนวทางการกำจัดขยะเพื่อนำไปสู่การจัดการขยะแบบยั่งยืนด้วยวิธีการกำจัดขยะที่เป็นมาตรฐานสากล ส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

2. จำนวนประชากรแฝงที่อยู่ในพื้นที่ของเทศบาลเมืองควนลังที่ไม่สามารถระบุจำนวนทางสถิติที่ชัดเจนเป็นสาเหตุประการหนึ่งทำให้ปริมาณขยะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะในทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่มีการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการขยะตามบริบทของแต่ละพื้นที่ เพื่อค้นหารูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมและกระตุ้นประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะในระดับครัวเรือนมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากการกำจัดขยะในพื้นที่ของเทศบาลนครหาดใหญ่ เนื่องจากปัจจุบันนี้ได้สร้างปัญหาและผลกระทบให้แก่ประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลังเป็นอย่างมาก

เอกสารอ้างอิง

- พยอม วงศ์สารศรี. (2542). *องค์การและการจัดการ*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภา.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. (2543). *การจัดการขยะชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ : รูปแบบและมาตรการทางสังคม เศรษฐศาสตร์การจัดการและกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาขยะชุมชน*. กรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2547). *การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างครบวงจร คู่มือสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุพิศรา คูโพหนอง. (2553). *การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลโพธิ์พิสัย อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐภาพ ยมจินดา. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรศักดิ์ โอสภิตพร. (2550). *รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสงขลา ระยะ 5 ปี (2558-2562). (15 สิงหาคม 2561). *สถานการณ์ขยะมูลฝอยจังหวัดสงขลา*. สืบค้นจาก <http://slbkb.psu.ac.th/jspui/bitstream/2558/1121/1.pdf>
- สำนักงานทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองควนลัง. (17 กรกฎาคม 2561). *ข้อมูลจำนวนประชากร*. สืบค้นจาก <http://www.khuanlang.go.th/content/information/>.